

Souhrnná teritoriální informace:

Peru

Zastupitelský úřad 3. 5. 2024 19:40

Peru je prezidentskou republikou. Prezidentský mandát trvá 5 let. Prezident může být opětovně zvolen, ale ne ve 2 bezprostředně po sobě jdoucích obdobích. Zákonodárná moc je vykonávána 130členným Národním peruánským kongresem. Poslanci jsou voleni na 5 let. Poslední volby se uskutečnily 11. dubna 2021. Prezident Pedro Castillo, který se ujal vlády na konci července 2021, nepřinesl zemi potřebnou stabilitu. Jeho vláda se vyznačovala neustálým chaosem (během cca 1,5 roku došlo k cca 85 výměnám ministrů). Začal být vyšetřován v řadě kauz, především z důvodu korupce, obchodu s livem a nepotismem. V první polovině prosince 2022 byl po pokusu o puč zatčen. V souladu s Ústavou na jeho místo nastoupila bývalá viceprezidentka Dina Boluarte. Následně, několikaměsíční protesty a blokády, sucho a klimatický jev El Niño měly nepříznivý vliv na peruánskou ekonomiku, která se ocitla v recesi. HDP poklesl o 0,55 %. Politická nestabilita a nedůvěra firem, domácích i zahraničních se odráží v minimálním přílivu investic. Vývoz v r. 2023 dosáhl 64,355 mld. USD (nárůst o 1,1 % oproti předchozímu roku), dovoz 51,963 mld. USD (pokles o 13,6 %). Obchodní bilance skončila přebytkem 12,392 mld. USD. Nejperspektivnější obory pro vstup českých firem jsou: zdravotnictví, těžební průmysl, infrastruktura, energetika, ICT. Španělština má stále preferenci před angličtinou. Politická nestabilita a neustálá výměna ministrů a úředníků i na nižší úrovni, jejich nekompetentnost a vysoká míra korupce způsobují komplikace v jednání se státní správou a státními institucemi.

Základní údaje	
Hlavní město	Lima
Počet obyvatel	31,23 mil. (2017)
Jazyk	španělština, quechua, aimara
Náboženství	76,9 % římsko-katolické, 14,1 % evangelické
Státní zřízení	prezidentská republika
Hlava státu	Dina Ercilia Boluarte Zegarra
Hlava vlády	Alberto Otárola Peñaranda
Název měny	sol
Cestování	
Časový posun	-6 hodin (v létě -7 hodin)
Kontakty ZÚ	
Velvyslanec	Ing. Josef Hlobil
Ekonomický úsek	Ing. Eva Tadrliková
Konzulární úsek	Ing. Ludevít Hruží
CzechTrade	Bc. Martin Rossbach, MBA
Czechinvest	ne
Ekonomika	2023

Nominální HDP (mld. USD)	268,03
Hospodářský růst (%)	-0,57
Inflace (%)	6,26
Nezaměstnanost (%)	6,80

Kapitoly a podkapitoly:

1 Základní informace o teritoriu

1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi

1.2 Zahraniční politika země

1.3 Obyvatelstvo

2 Ekonomika

2.1 Základní údaje

2.2 Veřejné finance a státní rozpočet

2.3 Bankovní systém

2.4 Daňový systém

3 Obchod a investice

3.1 Obchodní vztahy

3.2 Přímé zahraniční investice

3.3 FTA a smlouvy

3.4 Rozvojová spolupráce

3.5 Perspektivní obory (MOP)

4 Kultura obchodního jednání

4.1 Úvod

4.2 Oslovení

4.3 Obchodní schůzka

4.4 Komunikace

4.5 Doporučení

4.6 Státní svátky

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

5.1 Vstup na trh

5.2 Formy a podmínky působení na trhu

5.3 Marketing a komunikace

5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví

5.5 Trh veřejných zakázek

5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů

5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria

5.8 Zaměstnávání občanů z ČR

5.9 Veletrhy a akce

6 Kontakty

6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)

6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

1 Základní informace o teritoriu

Podkapitoly:

[1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi](#)

[1.2 Zahraniční politika země](#)

[1.3 Obyvatelstvo](#)

1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi

Peruánská republika (República del Perú) je prezidentskou republikou. Prezident je volen na 5 let, bez možnosti bezprostředního znovuzvolení. Poslední řádné prezidentské volby proběhly v dubnu 2021. Vládu zvoleného prezidenta Pedra Castilla Terrones nelze označit jako stabilní. Mezi 28. červencem 2021 a 7. prosincem 2022 se vystříдалo 5 předsedů vlád a došlo k výměně cca 85 ministrů. Prohlášení o znárodnování nebo „spravedlivějších“ podmínkách pro zahraniční investory a nedůvěra peruánských podnikatelů zbrzdily příliv přímých zahraničních investic, tolik potřebných pro oživení ekonomiky. Hlava státu byla vyšetřována v řadě kauz zahrnujících jeho osobu i jeho příbuzné a známé, týkajících se především korupce, obchodu s vlivem nebo nepotismu. Dne 7. prosince 2022 měl Kongres již potřetí hlasovat o jeho odvolání. Těsně předtím se prezident pokusil o puč – rozpustil by Kongres, nově zvolený legislativní orgán by měl omezené pravomoci, Castillo chtěl vládnout pomocí dekretů, tak by si přivlastnil větší moc, než mu dávala ústava. Měl zájem zasáhnout do pravomocí prokuratury a soudů, aby se vyhnul vyšetřování a případnému stíhání. V reakci a jeho prohlášení v televizi ho Kongres odvolal a podle ústavy se novou hlavou státu stala do té doby viceprezidentka Dina Ercilia Boluarte Zegarra Castillo se pokusil i s částí rodiny schovat na mexické ambasádě. Byl při tom zadržen a umístěn do preventivní vazby v délce 36 měsíců. Část obyvatelstva zahájila manifestace a blokády na jeho podporu. Zasáhly především jih země (regiony Arequipa, Puno a Cuzco) a historické centrum Limy, kde jsou sídla orgánů výkonné, legislativní a soudní moci. Situaci se podařilo alespoň částečně uklidnit na koci února 2023. Pozice Diny Boluarte je oslabena i z důvodu skandálů souvisejících s nevyjasněnými „dary nebo nákupy“ luxusních hodinek a šperků. Kongres má opakované tendence zasahovat do pravomocí vlády. V březnu 2024 Kongres odhlasoval vznik druhé komory – Senátu, který bude mít 60 členů. Aktuální složení vlády: předseda vlády – Gustavo Lino Adrianzen Olaya, ministr zahraničních věcí – Javier González-Olaechea Franco, ministr obrany – Walter Enrique Astudio Chávez, ministr hospodářství a financí – José Berley Arista Arbildo, ministr vnitra – Walter Ortiz Acosta, ministr spravedlnosti a lidských práv – Eduardo Melchor Arana Ysa, ministr školství – Morgan Niccolo Quero Gaime, ministr zdravotnictví – César Henry Vásquez Sánchez, ministr pro zemědělský rozvoj a zavlažování – Angel Manuel Manero Campos, ministr práce a podpory zaměstnanosti – Daniel Ysau Maurate Romero, ministr výroby – Sergio Gonzalez Guerrero, ministryně zahraničního obchodu a cestovního ruchu – Elizabeth Galdo Marín, ministr energetiky a dolů – Rómulo Mucho Mamani, ministr dopravy a spojů – Raúl Pérez Reyes Espejo, ministryně pro bydlení, stavebnictví a odpadní hospodářství – Hania Pérez de Cuellar, ministryně pro záležitosti žen a zranitelných skupin obyvatelstva – Angela Teresa Hernandez Cajo, ministr životního prostředí – Juan Carlos Castro Vargas, ministryně kultury – Leslie Carol Urteaga Peña, ministr pro rozvoj a sociální inkluzi – Julio Javier Demartini Montes.

1.2 Zahraniční politika země

Zahraniční politika země odpovídá dlouhodobým zájmům a přesahuje období 1 vlády. Definuje 4 strategické cíle: 1. posílit postavení země v regionálním i globálním měřítku jako významného regionálního hráče v rovině bilaterální i multilaterální; 2. přispět ke zvýšení konkurenceschopnosti a obrazu Peru v zahraničí prostřednictvím podpory ekonomické a kulturní prezentace a ochrany kulturního dědictví; 3. chránit práva peruánských občanů v zahraničí a posílit jejich spojení s Peru, podpořit jejich adaptaci v cizině; 4. vytvořit, rozšířit a upevnit vzájemnou mezinárodní spolupráci a asociaci v rámci regionu i na globální úrovni s cílem podpořit udržitelný a inkluzivní rozvoj země. Prioritou Peru je rozvoj vztahů v rámci Latinské Ameriky a především se sousedy (pravidelná společná bilaterální zasedání vlád). Převažujícími tématy jsou Tichomořská aliance, Linská skupina a Venezuela. V rámci posílení postavení Peru ve světě uzavřelo dohody o strategickém partnerství se Španělskem, Čínou, Mexikem, Korejskou republikou, Ruskem a Francií. Peru se chce stát členem OECD, se kterou má dohodu o konvergenci. Přístupová jednání byla zahájena na začátku r. 2022. Po pokusu bývalého prezidenta Pedra Castilla o puč se řada latinskoamerických prezidentů (většinu z nich lze označit jako přinejmenším středolevé) vyjádřila k situaci v Peru a k postupu nové vlády vůči předchozí hlavě státu. Peru prohlášení označilo za vměšování do vnitřních záležitostí země. Pravděpodobně za nejvíce napjaté lze označit vztahy s Mexikem, kde také vyšetřovaná manželka spolu 2 dětmi získala politický azyl. Mexický prezident také odmítl předat Peru předsednictví v Tichomořské alianci. To bylo nakonec předáno Chile, které ho od 1. srpna postoupilo Peru. Ze sousedních zemí lze vztahy s Ekvádorem, Brazílií, Chile a Bolívií označit za dobré, s Kolumbií za napjaté (zastoupení pouze na úrovni chargé d'affaires).

1.3 Obyvatelstvo

Peru je s 33,4 mil. obyvatel pátou nejlidnatější zemí Latinské Ameriky. Hustota obyvatelstva je 25,79 ob./km². 55,9 % obyvatelstva žije na pobřeží, 29,6 % v horských oblastech a 14,5 % v pralesních oblastech. Ekonomicky aktivní je 53,11 % obyvatelstva. Hlavním a největším městem je Lima s 9,78 mil. ob., následují Callao s 1,13 mil. ob., Arequipa s 1,12 mil. ob., Trujillo s 1,08 mil. ob., Chiclayo s 0,60 mil. ob., Piura s 0,54 mil. ob., Huancayo s 0,53 mil. ob., Cuzco s 0,51 mil. ob., Iquitos s 0,44 mil. ob. a Pucallpa s 0,40 mil. ob. Co se týče etnického složení obyvatelstva, 60,2 % tvoří míšenci, 25,8 % původní obyvatelstvo, 6 % Evropané. V posledních letech se zvýšila emigrace, cca 1,51 mil. Peruánců žije v zahraničí, nejvíce v USA (cca 525 tis.), následují Chile (cca 205 tis.) a Argentina (cca 198 tis.). Naopak výrazně přibýlo Venezuelců žijících v Peru, jejich počet se odhaduje na 1,55 mil. 76,9 % obyvatelstva je římsko-katolického vyznání, 14,1 % evangelického.

2 Ekonomika

Podkapitoly:

[2.1 Základní údaje](#)

[2.2 Veřejné finance a státní rozpočet](#)

[2.3 Bankovní systém](#)

[2.4 Daňový systém](#)

2.1 Základní údaje

Podle centrální banky poklesl HDP za r. 2023 o 0,57 %. Z klíčových sektorů zaznamenal růst těžební průmysl (8,21 %), naopak zemědělství propadlo o 2,91 % a rybolov o 19,75 %, což nepříznivě dopadlo i na zpracovatelský průmysl (pokles o 6,65 %). Na r. 2024 se odhaduje růst 3,0 % a na následující období také 3,0 %. Hlavní motor růstu v předchozích obdobích, soukromá spotřeba, se zvýšila pouze o 0,1 %. Běžný účet platební bilance registroval v r. 2023 přebytek 1,677 mld. USD (0,6 % HDP). Hlavním důvodem byl pokles dovozu, snížení cen mezinárodní přepravy, oživení cestovního ruchu a nižší náklady spojené s PZI. Na r. 2024 se odhaduje deficit 0,5 % HDP a na r. 2025 pak 0,9 % HDP. Vývoz v r. 2023 dosáhl 64,355 mld. USD (nárůst o 1,1 %), dovoz 51,963 mld. USD (pokles o 13,6 %). Pro r. 2024 se předpokládá přebytek obchodní bilance 15,527 mld. USD, pro r. 2025 pak 16,643 mld. USD. Přímé zahraniční investice za r. 2023 představovaly 6,717 mld. USD, což je o 4,1319 mld. USD méně, než v r. 2022. Centrální banka na r. 2024 předpokládá příliv PZI 9,414 mld. USD a na r. 2025 pak 11,411 mld. USD. Největší podíl na PZI měla v r. 2023 Velká Británie (18 %), následovalo Španělsko (17 %), Chile (12 %) a USA (11 %). Co se týče sektorového rozdělení, 23 % PZI směřovalo do těžebního průmyslu, 22 % do finančního sektoru, 18 % do telekomunikací, 12 % do energetiky a 11 % do průmyslu. Rozpočtový deficit dosáhl k prosinci 2023 2,8 % HDP (16,216 mld. PEN), což znamená nedodržení stanoveného cíle 2,4 %. Hlavními důvody jsou nižší příjmy z daní, vyšší výdaje na podporu obyvatelstva postiženého např. nepříznivými klimatickými jevy a vyšší úroky dluhové služby. Projekce pro r. 2024 počítá s deficitem 2,0 % HDP a pro r. 2025 s 1,5 %. Předpokládá se, že čisté zadlužení veřejného sektoru v r. 2023 dosáhlo 21,9 % HDP a v dalších obdobích bude klesat. Zahraniční zadluženost r. 2023 dosáhla 46,026 mld. USD (17,2 % HDP). Devizové rezervy k 18. prosinci 2023 činily 72,880 mld. USD (snížení o 997 mil. USD). Centrální banka postupně snížila referenční úrokovou míru z lednových 7,75 % na prosincových 6,75 % (důvody - udržení míry inflace ve stanovených mezích +/- 2 % a mírně pozitivní očekávání na oživení ekonomiky v r. 2024). Meziroční inflace se v prosinci dostala na 3,24 %, podporovaná především růstem cen potravin. Největší vliv na vývoj inflace měla politická situace spojená s manifestacemi a blokadami, negativní růst peruánské ekonomiky, nedůvěra podnikatelů a spotřebitelů, konflikt na Ukrajině a zhoršení bezpečnosti v Peru. Průměrný roční kurz PEN vůči USD činil 3,75 PEN za 1 USD. Ani politická nestabilita, která nepříznivě dopadá na důvěru zahraničních i domácích podnikatelů, neoslabil výrazně peruánský sol. Otázkou je, jak se vyvine situace v následujících měsících. Oficiální míra nezaměstnanosti dosáhla v r. 2023 5,4 % (v r. 2022 to bylo 4,7 %). V r. 2023 bylo 74 % průběžného obyvatelstva zaměstnáno v šedé ekonomice.

Tabulka z MOP + navíc platební bilance, zadluženost/HDP.

Ukazatel	2021	2022	2023	2024	2025
Růst HDP (%)	13,47	2,71	-0,57	2,1	2,4
HDP/obyv. (USD/PPP)	13607,27	14800	15110	15670	16210
Inflace (%)	3,98	7,88	6,26	2,6	2,5
Nezaměstnanost (%)	10,88	7,74	6,80	6,00	6,00
Export zboží (mld. USD)	62,967	66,236	67,241	69,907	73,508
Import zboží (mld. USD)	47,99	55,903	49,84	51,888	57,176
Saldo obchodní bilance (mld. USD)	14,977	10,333	17,401	18,019	16,333
Průmyslová produkce (% změna)	19,46	0,55	4,50	0,00	1,50
Populace (mil.)	33,04	33,40	33,69	34,02	34,34
Konkurenceschopnost	58/64	54/63	N/A	N/A	N/A
Exportní riziko OECD	3/7	3/7	3/7	3/7	N/A

Zdroj: EIU, OECD, IMD

2.2 Veřejné finance a státní rozpočet

Předpokládá se, že čisté zadlužení veřejného sektoru v r. 2023 dosáhlo 21,9 % HDP a v dalších obdobích bude klesat. Devizové rezervy k 18. prosinci 2023 činily 72,880 mld. USD. Ve srovnání se stejným datem minulého roku to představuje snížení o 997 mil. USD. Průměrný roční kurz peruánského solu k americkému dolaru činil 3,75 PEN za 1 USD. Ani politická nestabilita, která nepříznivě dopadá na důvěru zahraničních i domácích podnikatelů, neoslabil výrazně peruánský sol. Otázkou je, jak se vyvine situace v následujících měsících. V r. 2023 Peru hospodařilo s vyrovnaným státním rozpočtem 214,79 mld. PEN. Oproti r. 2022 byl navýšen o 9 %. To je v uplynulých 5 letech největší nárůst. Rozpočet dává větší důraz na řešení chudoby Peruánců. Na tento účel by měla jít historicky nejvyšší částka cca 54 mld. PEN (nárůst o téměř 25 % oproti r. 2022). Hlavními prioritami jsou školství, sociální programy "první pomoci" jako např. Ollas Comunes nebo el Vaso de Leche (potravinové programy), FONAVI (Národní fond pro bydlení), zdravotnictví, bezpečnost a doprava. Konkrétně byly příslušné kapitoly navýšeny následovně: školství o 16,9 %, sociální ochrana o 9,3 %, zdravotnictví o 7,9 %, bezpečnost o 7,7 % a doprava o 4,6 %. Výběr daní v r. 2023 dosáhl 147,246 mld. PEN (v r. 2022 157,768 mld. PEN, propad o 6,7 %). Faktory, které ovlivnily propad: ekonomická recese a snížení vnitřní poptávky, redukce dovozu, devalvace solu o 2,1 %, nižší ceny vývozních produktů na světových trzích (především nerostných surovin). Poklesl výběr prakticky všech daní. Daň z příjmu představovala 62,809 mld. PEN (snížení o 10,2 %). Dluhová služba v r. 2023 činila 23,953 mld. PEN (2,2 % HDP).

Veřejné finance	2023
Saldo státního rozpočtu (% HDP)	-2,84
Veřejný dluh (% HDP)	35,70
Bilance běžného účtu (mld. USD)	1,677
Daně	2024
PO	-
FO	-
DPH	-

2.3 Bankovní systém

V r. 2022 tvořily peruánský bankovní systém 2 státní banky - Banco Central de Reserva (centrální banka), Banco de la Nación (zastupuje vládu ve finančních transakcích ve veřejném a soukromém sektoru), 17 obchodních bank a spořitelén. 4 největší – BCP, BBVA, Scotiabank a Interbank poskytly 81,3 % přímých úvěrů. Stejně 4 subjekty mají na svých účtech 73,9 % vkladů. Údaje za r. 2023 nejsou k dispozici. Co se týče investic, k domácímu i zahraničnímu kapitálu je přístupováno stejným způsobem. 45 % akciového kapitálu bank je zahraničního původu. Pohyb kapitálu je volný. Bankovní operace je možné provádět v domácí i volně směnitelných zahraničních měnách. Hlavním dohledovým a regulačním orgánem nad bankovním systémem, pojišťovnami a penzijními fondy je SBS - Superintendencia de Banca, Seguros y AFP. Centrální banka postupně snížila referenční úrokovou míru z lednových 7,75 % na prosincových 6,75 %. Důvodem bylo udržení míry inflace v mezích stanovených centrální bankou +/- 2 % a mírně pozitivní očekávání na oživení ekonomiky v r. 2024.

2.4 Daňový systém

Dohled nad daněmi a cly má SUNAT - Superintendencia Nacional de Aduanas y de Administración Tributaria. Daňový systém je poměrně složitý. Daně právnických osob: daň z příjmu rezidentů 29,5 %, daň z příjmu nerezidentů (pobočky) 29,5 % + 5 % z dalších příjmů přímo nedeklarovaných, daň ze zisku z prodeje kapitálu 29,5 %. Daně fyzických osob: daň je progresivní. Pro fyzické osoby existuje od 1. ledna 2017 možnost (kromě základní nezdánitelné částky 7 UIT) odečíst specifické výdaje spojené s pronájmem nemovitostí, úroky z hypotéky na první bydlení, zdravotní a stomatologické služby a platby zdravotního pojištění služebnímu personálu v domácnosti. V mnohých případech lze jako odečitatelný výdaj uznat max. 30 % z celkově zaplacené částky za danou službu. Maximální roční výše součtu odpočitatelných položek je 3 UIT (tj. pro rok 2019: 13.200 PEN). Na zbývající kumulované částky se aplikují následující daňové sazby: do 5 UIT - 8 %, 6 - 20 UIT - 14 %, 21 - 35 UIT - 17 %, 36 - 45 UIT - 20 %, nad 45 UIT - 30 %; daň ze zisku z prodeje kapitálu - 5/30 % (pokud je zisk převáděn do zahraničí, je zdaněn 30 %). DPH - v Peru se nazývá všeobecná prodejní daň a je ve výši 18 %. Výběr daní v r. 2022 dosáhl 147,246 mld. PEN (16,8 % HDP). Oproti předchozímu období to představuje snížení o 6,7 %. Daň z příjmu představovala 62,809 mld. PEN. Peru by v příštích 5 letech mělo zvýšit podíl daňových příjmů na 19 % DPH, a to posílením SUNAT, zlepšením elektronické evidence tržeb, zjednodušením daňového systému a zrušením některých daňových výjimek.

3 Obchod a investice

Podkapitoly:

[3.1 Obchodní vztahy](#)

[3.2 Přímé zahraniční investice](#)

[3.3 FTA a smlouvy](#)

[3.4 Rozvojová spolupráce](#)

[3.5 Perspektivní obory \(MOP\)](#)

3.1 Obchodní vztahy

Obchodní vztahy s ČR

V r. 2023 ve srovnání s předchozím rokem vzrostl objem obchodní výměny. Vývoz z ČR do Peru poklesl o 13,83 %, dovoz do ČR vzrostl o 21,32 %. Na celkovém exportu do Latinské Ameriky se Peru podílelo 2,13 %, na importu 2,75 %. V rámci regionu bylo na 7. místě mezi vývozními destinacemi, a to po Mexiku, Brazílii, Chile, Kolumbii, Argentině a Ekvádoru.

	2019	2020	2021	2022	2023
Import z ČR (mld. CZK)	1,30	1,03	1,14	1,19	1,04
Export do ČR (mld. CZK)	0,44	0,52	0,60	0,85	1,04
Saldo s ČR (mld. CZK)	-0,86	-0,51	-0,54	-0,35	0,00

Zdroj: ČSÚ

TOP 5 položek importu z ČR

SITC 3	Název zboží	Hodnota (mil. CZK)	Podíl z celku (%)
268	Vlna, vlákna živočišná ostatní (vč. česanců vlněných)	158,45	15,22
081	Krmiva pro zvířata (kromě nemletých obilnin)	88,65	8,52
581	Trubky, potrubí a hadice z hmot plastických	85,10	8,17
723	Stroje, zařiz. pro stavebnictví, stavební inženýrství	81,12	7,79
772	Přístr. elek. ke spínání ap. obvodů elek., odpory aj.	68,42	6,57

Zdroj: ČSÚ

TOP 5 položek exportu do ČR

SITC 3	Název zboží	Hodnota (mil. CZK)	Podíl z celku (%)
057	Ovoce a ořechy (ne olejnaté) čerstvé, sušené	638,45	61,39
321	Uhlí, případně mleté, ne však aglomerované	165,38	15,90
268	Vlna, vlákna živočišná ostatní (vč. česanců vlněných)	34,38	3,31
651	Příže textilní	27,88	2,68
075	Koření	20,93	2,01

Zdroj: ČSÚ

Obchodní vztahy s EU

EU byla v r. 2023 třetím nejdůležitějším obchodním partnerem Peru (po Číně a USA). Vývoz z EU dosáhl v r. 2023 hodnoty 4,01 EUR, dovoz do EU 6,91 mld. EUR. Ve srovnání se stejným obdobím předchozího roku se export do Peru snížil o 11,30 % a import z Peru o 10,42 %. Nejdůležitějšími exportními produkty EU jsou stroje a zařízení, chemické a farmaceutické výrobky, automobily, kovy a optické a lékařské přístroje. Z Peru se naopak nejvíce importuje měď, avokádo, zinek, plyn, káva, hrozno, mango. EU byla, s podílem 11 %, v r. 2023 třetím nejdůležitějším vývozním partnerem Peru (po Číně s 36 %, USA se 14 %, za EU následují Kanada s 5 % a Indie se 4 %).

	2019	2020	2021	2022	2023
Import z EU (mil. EUR)	3755,87	2966,68	3538,31	4528,52	4010,80
Export do EU (mil. EUR)	5292,06	5067,38	6582,68	7195,33	6912,46
Saldo s EU (mil. EUR)	1536,19	2100,70	3044,37	2666,81	2901,67

Zdroj: Evropská komise

Obchodní vztahy se zeměmi mimo EU

Nejdůležitějším vývozním partnerem je Čína (32,9 %), následují USA (13,6 %).

	2019	2020	2021	2022	2023
Import ze zemí mimo EU (mil. EUR)	34263,48	29153,02	40852,44	47181,76	42091,20
Export do zemí mimo EU (mil. EUR)	39089,44	34546,67	51661,79	54072,97	55285,46
Saldo se zeměmi mimo EU (mil. EUR)	4825,96	5393,65	10809,35	6891,22	13194,26

Zdroj: EIU, Eurostat

3.2 Přímé zahraniční investice

Přímé zahraniční investice (PZI) za r. 2023 představovaly 6,717 mld. USD, což je o 4,1319 mld. USD méně, než v r. 2022. Centrální banka na r. 2024 předpokládá příliv PZI 9,414 mld. USD a na r. 2025 pak 11,411 mld. USD. Největší podíl na PZI měla v r. 2023 Velká Británie (18 %), následovalo Španělsko (17 %), Chile (12 %) a USA (11 %). Co se týče sektorového rozdělení, 23 % PZI směřovalo do těžebního průmyslu, 22 % do finančního sektoru, 18 % do telekomunikací, 12 % do energetiky a 11 % do průmyslu. Nestabilní politická situace a vysoká míra korupce nevytváří dobré prostředí pro zahraniční investice.

Zastupitelský úřad nemá povědomí o české investici v zemi.

3.3 FTA a smlouvy

Vztahy mezi EU a Peru jsou definovány Římskou deklarací z roku 1996. K jejich posílení došlo v r. 2003 na základě Smlouvy o politickém dialogu a spolupráci mezi EU a Andským společenstvím. Dohoda o volném obchodu mezi EU a Peru byla uzavřena v r. 2010 a v r. 2013 vstoupila v platnost. Do dnešního dne není FTA řádně aplikována v některých oblastech (zejména zemědělství a potravinářství), kde přetrvávají překážky jako např. nedostatečná ochrana označení původu pro evropské značky, slabý postih za padělky, transparentnost veřejných zakázek či existence daňových opatření. 15. března 2016 vstoupila v platnost Dohoda mezi EU a Peru o zrušení vízové povinnosti pro krátkodobé pobyty (do 90 dnů během jakéhokoli období 180 dnů) pro držitele všech druhů cestovních pasů Peru. Tato dohoda se nevztahuje na osoby cestující za účelem výdělečné činnosti. Smlouvy s ČR 1. Dohoda o podpoře a ochraně investic podepsaná 16. 3. 1994. Vstoupila v platnost 6. 3. 1995. V listopadu 2018 požádala ČR o její renegociaci. MF ČR aktuálně posuzuje peruánský protinávrh. 2. Memorandum o porozumění a spolupráci v oblasti cestovního ruchu mezi MMR ČR a Ministerstvem zahraničního obchodu a cestovního ruchu Peru (2007) 3. Dohoda o hospodářské a průmyslové spolupráci (2007) 4. Memorandum o porozumění a spolupráci mezi MO ČR a MO Peru (2007) 5. Memorandum o porozumění mezi MŽP ČR a Peru (2015) 6. ČR v listopadu 2018 požádala o sjednání Dohody o zamezení dvojímu zdanění. Ministerstvo financí Peru český návrh posuzuje. 7. Dohoda o spolupráci mezi HK ČR a Lidskou obchodní komorou (1995) 8. Memorandum o porozumění mezi CzechInvest a Proinversión (2009) 9. Memorandum o porozumění mezi EGAP a Banco de la Nación (2008) 10. Memorandum o porozumění mezi EGAP a Corporación Financiera de Desarrollo S.A. - COFIDE (2008) 11. Memorandum o porozumění mezi GŘ Hasičského záchranného sboru ČR a Národní institucí pro civilní ochranu INDECI (2019) 12. Dohoda o spolupráci mezi SPD ČR a Národní průmyslovou společností Peru SNI (2019)

3.4 Rozvojová spolupráce

Peru je považováno za zemi s vyššími středními příjmy. Bilaterální rozvojová pomoc Peru se proto postupně mění z čistě finančních příspěvků na výměnu zkušeností a dobrých příkladů. Rozvojovou spolupráci má na starosti Peruánská agentura pro mezinárodní spolupráci (APCI), je součástí MZV. Nejaktuálnější údaje, které jsou k dispozici, jsou za r. 2022. Peru přijalo rozvojovou pomoc v hodnotě 323,646 mld. USD (v r. 2022 – 472,1 mld. USD)). Z toho 59,24 % bylo v rámci bilaterální a multilaterální pomoci a 40,76 % bylo od nevládních organizací. Hlavními poskytovateli bilaterální pomoci byly USA, mezinárodní organizace, Německo, Švýcarsko, Španělsko, Kanada a EU. Podle zaměření do oblasti zdravotnictví; mír, spravedlnost a zkvalitnění institucí; důstojná práce a ekonomický růst; životní prostředí; ochrana pozemních ekosystémů; odstranění hladu a další. Priority rozvojové spolupráce EU jsou dány víceletými indikativními programy: Indikativní víceletý program 2021 – 2027 – v jeho rámci je do r. 2024 určeno 57 mil. EUR, na další období zatím není stanovena přesná částka. Priority: přechod k cirkulární ekonomice, lidský rozvoj a sociální inkluze, dobré vládnutí a stát práva. Kromě bilaterální spolupráce existují příležitosti v rámci regionálních průřezových programů: - regionální program pro Ameriku a Karibik 2021 – 2027 (především programy EUROsociAL+, EUROCLIMA+, COPOLAD, EL PACTO, EUROFRONT) - Erasmus - podpora organizací občanské společnosti - podpora lidských práv a demokracie. Co se týče spolupráce s ČR, v r. 2023 byl v Peru realizován jeden malý lokální projekt: „Polointenzivní chov paiche (Arapaima velká) v kruhovitých nádržích s geomembránou pro zachování druhu v povodí peruánské Amazonie“, realizátor Cooperativa de Servicios Acuicolas y Agropecuarias Alto Huallaga. Pro r. 2023 byl schválen malý lokální projekt „Voda pro život, vyvrtání studní s ruční pumpou v komunitách postižených klimatickými změnami, Yurimanguas, Loreto, Peru“.

3.5 Perspektivní obory (MOP)

►Těžební a ropné technologie

Klíčový sektor národního hospodářství, který se v roce 2023 podílel téměř 8 % na tvorbě HDP, na vývozu 62 %. Těžba nejdůležitější suroviny – mědi, vzrostla o 12,7 % ČR by mohla nabídnout své technologie. Zajímavé příležitosti by české firmy mohly najít např. v případě odstraňování následků těžby, poskytování geologických služeb, zařízení pro přepravu materiálů a osob, stejně jako technologie pro digitalizaci, automatizaci výrobních procesů a kontrolu zásobování energií a perforaci.

►Zdravotnický a farmacie

Pandemie covid-19 a opakující se klimatické jevy přinášející silné deště, které způsobují záplavy a sesuvy půdy ukázaly, že tento sektor je výrazně podfinancovaný. Projekty plánované předchozí vládou, vláda nová buď nerealizuje vůbec, nebo nabírají značné zpoždění. Chybí zdravotnická zařízení, vybavení, léky, je dlouhá čekací doba na provedení zákroku. Větší šance by mohli mít české technologie nabízející financování. Vzhledem k naprostému nedostatku čehokoliv jsou potřebné zdravotnické pomůcky, budování zdravotnické infrastruktury, speciální zdravotnický nábytek, speciální přístroje, systémy pro imobilní pacienty, stanové systémy.

►Dopravní infrastruktura

Pro rozvoj peruánské ekonomiky je klíčový rozvoj infrastruktury. Národní plán pro infrastrukturu na léta 2016 – 2025 ohodnotil potřeby sektoru na téměř 160 mld. USD, z toho téměř 57,5 mld. USD představuje dopravní infrastruktura. České firmy by mohly participovat jako subdodavatelé technologií a řešení. Konkrétně by se mohlo jednat například o elektrické řídicí systémy, kontrolní dopravní systémy, parkovací systémy nebo systémy asistenční služby.

►Energetika

Peruánská ekonomika potřebuje ke svému růstu více elektrické energie. Obdobně jako další země i Peru plánuje zvýšit podíl výroby elektrické energie z obnovitelných zdrojů. Podle Národního energetického plánu by tento podíl z netradičních obnovitelných zdrojů (malé vodní elektrárny pod kapacitu 20 MW, solární a bioplynové elektrárny a elektrárny spalující zbytky po extrakci šťávy z cukrové třtiny a agáve) měl do roku 2040 vzrůst na 20 %. Zde by mohly být příležitosti pro vstup českých firem na peruánský trh, a to především ve venkovských oblastech a Amazonii; stejně tak subdodávky na výstavbu a opravu rozvodných sítí.

►ICT, elektronika, kyberbezpečnost

Peru v posledních letech zintenzivnilo snahy o digitalizaci země. Od roku 2019 zrychlilo 95 % malých a středních firem proces digitalizace. I když její kvalita je stále na nízké úrovni. Kromě veřejné digitalizace začalo Peru více investovat do podpory inovací a online řešení. Rozvoj telekomunikační infrastruktury, zlepšení spojení a rozšíření služeb se týká především venkovských oblastí. České firmy by se mohly uplatnit i v zabezpečení digitálních operací a procesů, jako například zabezpečovací prvky nebo hologramy.

►Věda, vývoj, inovace a vzdělávání

Peru patří v rámci Latinské Ameriky k zemím, které dávají nejmenší podporu rozvoji vědy, technologie a inovace. V r. 2023 činil podíl na HDP méně než 0,2 %. Ani soukromý sektor příliš neinvestuje do technologického rozvoje – firmy v minulém roce věnovaly jen 0,13 % svých příjmů na inovace. Ani vzdělávací systém nevytváří dostatek kvalitních vědeckých pracovníků. Pro české subjekty by se mohla najít příležitost v rámci programů EU Horizonte Evropa, Erasmus+, Bella II. Peru je vzhledem ke své geografické poloze a klimatickým podmínkám postihováno živelnými pohromami, které jsou často umocňovány nekontrolovanými lidskými zásahy – zemětřesení, záplavy, sesuvy půdy, apod. Zde by bylo možné navázat např. na dlouhodobé aktivity Georespect s.r.o., která díky svým geologickým studiím pomáhá snižovat např. opakování životu nebezpečných situací (výstavba v záplavové zóně nebo v oblasti sesuvů půdy).

4 Kultura obchodního jednání

Podkapitoly:

[4.1 Úvod](#)

[4.2 Oslovení](#)

[4.3 Obchodní schůzka](#)

[4.4 Komunikace](#)

[4.5 Doporučení](#)

[4.6 Státní svátky](#)

4.1 Úvod

Peruánský trh, obdobně jako ostatní latinsko-americké trhy, vyžaduje především španělštinu a osobní kontakt. Covidová doba však s sebou přinesla změny, jednání se přesouvají do virtuální roviny. Platí zde ještě víc, že je nutno důkladně prověřit potenciální obchodní partnery. I po skončení covidových opatření řada subjektů upřednostňuje virtuální schůzky.

4.2 Oslovení

Kanály jsou obdobné jako v ostatních zemích. Česká firma může kontaktovat zastupitelský úřad nebo kancelář CzechTrade. Kontakty lze získat i na veletrzích a výstavách.

4.3 Obchodní schůzka

Peruánci jsou velmi komunikativní a není problém s nimi navázat kontakt. Obchodní partneři téměř vždy upřednostňují nedokonalou španělštinu před bezvadnou angličtinou. Je třeba počítat s nedochvilností Peruánců. Pozdní příchod není považován za neslušnost a toleruje se. Pochopitelně na důležité schůzky s vysokými představiteli státní správy či reprezentanty velkých firem se doporučuje dostavit se včas. Nelze se říci, že by peruánští obchodní partneři vynikali striktním dodržováním přijatých závazků, spíše je třeba počítat s liknavějším přístupem. Urgence jsou v tomto ohledu běžnou praxí. Potrpí si na dobré zacházení, ocení pozvání na pracovní oběd nebo večeři, popř. drobný dárek. Schůzky je třeba dojednat v předstihu a běžným zvykem je jejich potvrzování zhruba den před sjednaným datem. Výměna vizitek je běžnou praxí. Peruánci jsou zvyklí více gestikulovat. Obleky se nosí spíše méně, styl oblékání lze označit jako sportovní eleganci. Během oběda/večeře se může pít alkohol. V jednacích týmech jsou běžně ženy. Není příliš zvykem zvat nového obchodního partnera domů. V Limě a několika dalších větších městech je soustředěna většina obchodu. V oblastech s menším kontaktem se zahraničními partnery je třeba počítat s často udivující neznalostí a nepřipraveností jednat s cizinci. Lze říct, potenciální partner v takové oblasti očekává, že zahraniční firma vše připraví za něj, i když to logicky není možné. V Latinské Americe není považováno za zdvořilé říct ne. Proto česká firma může nabýt dojmu, že došlo k dohodě, i když tomu tak není. Pokud se týče bezpečnostních poměrů, dříve bylo Peru považováno za jednu z nejnebezpečnějších zemí na americkém kontinentu (terorismus, Světlá stezka atd.). V posledních letech se bezpečnostní situace zlepšila, je však nutné dodržovat jisté zásady - pokud možno necestovat v noci neautorizovanou dopravou, využívat jen radio taxi (hotelové taxi nebo taxi zavolané přes renomovanou mobilní aplikaci), z letiště jen oficiální taxi službou při úhradě předem na přepážce, po setmění vycházet jen ve čtvrtích se zvýšenou bezpečností, nenosit u sebe příliš velkou hotovost, zavazadla ponechávat na bezpečném místě a dát přednost jednoduchému a neokázalému oblečení (i doplňkům), nenosit šperky.

4.4 Komunikace

Vzhledem k tomu, že Peruánci dávají přednost komunikaci ve španělštině, pokud česká firma španělsky nemluví, je tlumočnick vhodný. Znalost angličtiny roste a zlepšuje se, ale ne rovnoměrně v celé zemi. V některých částech se nelze anglicky domluvit. Není dobré kritizovat místní zvyklosti a snažit se vnucovat český model. Peruánci dávají přednost osobnímu kontaktu. To bylo ale narušeno pandemií, naprostá většina jednání se přesunula do virtuální roviny. Při zaslání e-mailu je třeba ještě potvrdit telefonicky jeho přijetí.

4.5 Doporučení

Materiály nebo alespoň webové stránky ve španělštině. Jednání ve španělštině. Trpělivost při dojednávání obchodu.

4.6 Státní svátky

1. leden - Nový rok, březen/duben - Zelený čtvrtek (Velikonoce), březen/duben - Velký pátek (Velikonoce), 1. květen - Svátek práce, 29. červen - Sv. Petr a Pavel, 28. a 29. červenec - výročí nezávislosti a den armády, 6. srpna – výročí bitvy u Junínu, 30. srpen - Santa Rosa de Lima, 8. říjen - výročí bitvy u Angamos, 1. listopad - Svátek všech svatých, 8. prosinec - Neposkvrněné početí, 9. prosinec – výročí bitvy u Ayacucha, 25. prosinec - Boží hod vánoční Aktuálně peruánský kongres jedná o zavedení nového svátku 7. června – Den vlajky.

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Podkapitoly:

[5.1 Vstup na trh](#)

[5.2 Formy a podmínky působení na trhu](#)

[5.3 Marketing a komunikace](#)

[5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví](#)

[5.5 Trh veřejných zakázek](#)

[5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů](#)

[5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria](#)

[5.8 Zaměstnávání občanů z ČR](#)

[5.9 Veletrhy a akce](#)

5.1 Vstup na trh

Velká část průmyslu a obchodu se koncentruje v regionu Limy (až 70 %), spotřebitelů (32 %) a tento region se též podílí na tvorbě HDP ze 44 % a dalších velkých Arequipa a Trujillo. Využívání místních zástupců je běžné a hojně rozšířené. Peruánský trh je silně konkurenční a je dlouhodobě obsazen hlavními světovými dodavateli všech druhů zboží a služeb. Proto je velmi důležité mít stálého reprezentanta nebo pobočku, jež by pružně reagovala na potřeby trhu. Obchod na dálku je velmi obtížný, i když covidová doba ukázala, že je možný. V některých případech místní distribuční firmy rozlišují, zda je jim nabízen zahraniční produkt výrobcem nebo peruánským zástupcem a podle toho postupují v nákupu - u zahraničního výrobce pak nakupují přímo na svůj sklad, v případě zástupce jej nutí dávat zboží do konsignace. Rozhodně je vhodné se před jednáním s případným obchodním partnerem poradit, zda je pro firmu výhodnější prodávat přímo nebo přes zástupce. Obecně však platí, že místní zástupce je předpokladem úspěchu. Peruánský zahraniční obchod je liberalizován. Kromě zakázaného zboží neexistují formální překážky při vývozu a dovozu. Celní sazby při dovozu zboží do Peru lze vyhledat zadáním kódu celní položky (HS code) v systému peruánského finančního a celního úřadu SUNAT (<http://www.aduanet.gob.pe/itarancel/arancelS01Alias>). Všichni importéři musí být zaregistrováni jako právní subjekty a mít od finančního úřadu (SUNAT) přiděleno daňové identifikační číslo – RUC. Všechny podnikající subjekty musí být navíc zapsané v obchodním rejstříku (SUNARP - www.sunarp.gob.pe/index.asp). Obecně jsou dokumenty pro import požadovány ve španělském jazyce. Běžně se používá (k urychlení) procedura, kdy importér nebo jím pověřený celní deklarant zaregistruje informace o daném zboží 15 dní předem. Při dovozu zboží s hodnotou vyšší než 2.000 USD musí být k odbavení využity služby celního deklaranta. Fyzická osoba může sama provést celní odbavení zboží do 2.000 USD, doporučuje se však použití specializované firmy. Na dovážené zboží jsou uplatňována dovozní cla, jejichž sazba je současně ad valorem 0 %, 6 % a 11 %. Podobně všeobecná prodejní daň ve výši 18 % se vztahuje na dovážené zboží. Kromě toho v závislosti na druhu zboží může být dovoz zdaněn výběrovou spotřební daní, antidumpingovými cly, vyrovnávacími cly aj. V případě živých zvířat a zboží živočišného původu musí být dáno povolení veterinární správy SENASA. Dovážené potraviny a nápoje musí být registrovány na útvaru ministerstva zdravotnictví pro nezávadnost potravin DIGESA. Farmaceutické a kosmetické produkty vyžadují registraci na příslušném útvaru ministerstva zdravotnictví DIGEMID. Dovoz telekomunikačního zařízení podléhá povolení a homologaci v gesci ministerstva dopravy a komunikací (MTC). Peruánský systém standardů vychází z mezinárodní praxe WTO. Pro přesnější informace se lze obrátit na kompetentní instituci, kterou je Úřad pro ochranu soutěže a duševního vlastnictví INDECOPI. INDECOPI též akredituje národní a mezinárodní organizace, které mohou vyhodnocovat a potvrzovat plnění platných standardů. Kontrola vývozu se vztahuje na určité typy produktů (a související služby, údržba apod.) jako např. zbraně a munice, speciální vojenský materiál a zařízení, výbušniny, strategické zboží (šifrovací technologie), zboží dvojího užití (včetně softwaru a technologií), např. letadla a zboží, které by mohlo být použito na mučení, tresty smrti a podobné nelidské zacházení. Podobná omezení platí i při dovozu do Peru.

5.2 Formy a podmínky působení na trhu

Investoři a/nebo zahraniční firmy se musí rozhodnout, budou-li provozovat podnik založený dle společenské smlouvy, nebo pobočku. Zakládání společností včetně definice právních forem lze nalézt v zákoně o obchodních společnostech č. 26887. Zakládání smíšených podniků je upraveno zákonem o podpoře zahraničních investic č. 662. Platná právní úprava umožňuje pobočky zahraničních firem transformovat na obchodní společnosti kterékoliv právní formy. Jakoukoliv formu společnosti je třeba zaregistrovat ve veřejném rejstříku (Registros Públicos – SUNARP), přihlásit na daňovém úřadu SUNAT a získat IČO (RUC). Firmu je nutno zaregistrovat také na místním samosprávném úřadu (municipalidad), bez této registrace nelze zahájit činnost a opomenutí vede k vysokým pokutám. Založení společnosti teoreticky trvá 15 dní, kvůli získání potřebných dokumentů může celý proces trvat 26 dní i déle. Nejběžnější formou podniku je akciová společnost (sociedad anónima – S.A.) a obchodní společnost s ručením omezeným (sociedad comercial de responsabilidad limitada – S.R.L.), které také nabízejí relativně nejvíce výhod. Dalšími právními formami jsou uzavřená akciová společnost (sociedad anónima cerrada – S.A.C.) a otevřená akciová společnost (Sociedad Anónima Abierta - S.A.A.), určená pro firmu s více než 750 akcionáři a kótovaná na burze. Cizí společnosti mohou v Peru volně zakládat své pobočky. Je třeba, aby je zaregistrovaly v místně příslušném obchodním rejstříku v Peru. Dále musí být přiloženo legalizované osvědčení oprávněného orgánu, kde se osvědčuje existence a platnost společnosti, dokument, kde je uvedeno oprávnění zakládat pobočky v cizích zemích a souhlas společnosti se založením pobočky v Peru. V souladu se zákonem o obchodních společnostech (LGS – Ley General de Sociedades) může pobočka zahraniční firmy získat kteroukoliv právní formu stanovenou zákonem. Společné podniky fungují na bázi smluv podepsaných mezi jednotlivými stranami. V tomto případě se nevyžaduje zápis do obchodního rejstříku. Zdroje poskytnuté na základě příslušných smluv (Asociación en Participación, Consorcio, Joint Venture) se považují za přímé zahraniční investice, jestliže směřují formou spoluúčasti do výrobních kapacit, aniž by se muselo jednat o vklad kapitálu.

5.3 Marketing a komunikace

Bez reklamy si peruánský spotřebitel výrobek nekoupí - protože jej prostě nezná. České výrobky jsou na místním trhu stále exotické (nejen proto, že mnozí Peruánci netuší, kde se Česká republika na mapě nalézá), ale i proto, že místní nemají k neznámému produktu důvěru. Nutno počítat s tím, že reklamní a propagační materiály musí být ve španělské verzi, anglická či jiná jazyková mutace je nevyhovující. Nejlepší reklamou při prosazování prodeje přes řetězce či distribuční síť je fyzická prezentace výrobku (pokud je to technicky možné) s využitím veletrhů, specializovaných seminářů apod. S největší pravděpodobností však českou firmu nebo jejího zástupce dodávajícího řetězcům nemine podílení se na reklamě v rámci akcí distributora; osobní prezentace zástupcem výrobce/autorizovaného prodejce je nejúčinnější podporou prodeje. V této souvislosti se peruánský partner staví k realizované obchodní operaci daleko pozitivněji, jestliže partnera osobně zná. Za zbytečné mrhání finančními prostředky lze považovat prezentaci prostřednictvím pošty, pokusy o prodej na dálku apod. Účinná je televizní reklama, sociální média, billboardy, denní tisk, magazíny, časopisy specializované či všeobecné. Top PR agentury: Trend, Realidades, AGC Comunicaciones, Pop Com PR, Extrategia. Top HR agentury: Adecco Profesional, Experis Peru Logo, Great Place to Work Peru, Lee Hecht Harrison - DBM Peru, Career Partners Peru.

5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví

Problematika ochrany duševního vlastnictví v Peru se v posledních letech zlepšila, nicméně nedosahuje uspokojivé úrovně a požadovaných standardů. Hlavní problémy se vyskytují s pirátstvím v oblasti autorských práv hudby, filmové produkce a softwaru. K zajištění ochrany duševního vlastnictví se doporučuje kontaktovat specializovanou právní kancelář. Ochranu duševního vlastnictví zajišťuje Úřad pro ochranu soutěže a duševního vlastnictví (Instituto Nacional de Defensa de la Competencia y de la Protección de la Propiedad Intelectual – INDECOPI). Právní rámec ochrany duševního vlastnictví zajišťuje zákon č. 822 z roku 1996 a Rozhodnutí č. 344, č. 486 a 351 Dohody z Cartageny (založení Andského společenství) o ochraně patentů, obchodních značek a obchodních označení. Peru je členem WTO a Mezinárodní organizace pro ochranu duševního vlastnictví (WIPO), je signatářem Pařížské konvence o průmyslovém vlastnictví z roku 1884 a dalších konvencí v této oblasti. V roce 1994 Peru ratifikovalo dohodu WTO o obchodních aspektech duševního vlastnictví (Dohoda TRIPS). Peru je také aktivním členem Lisabonské dohody o ochraně označení původu a jejich mezinárodního zápisu. Zahraniční značky musí plnit stejná pravidla jako národní značky.

5.5 Trh veřejných zakázek

Na veřejné zakázky jsou ze zákona vypisována výběrová řízení. Přehled výběrových řízení je přístupný na internetu (Organismo Supervisor de las Contrataciones del Estado - OSCE) na Sistema Electrónico de Contrataciones del Estado. Pro účast ve výběrovém řízení pro státní sektor musí být firma registrována v RNP - Registro Nacional de Proveedores del Estado. Existuje také „černá listina“, která některým firmám buď dočasně, nebo na neurčito z různých důvodů (nejčastěji podvody při veřejných soutěžích, neplnění vyhraných soutěží apod.) zakazuje účast ve veřejných soutěžích (Registro de Inhabilitados para Contratar con el Estado). Zahraniční firma může být zaregistrována, znamená to však dodat veškeré dokumenty, včetně referenčních akcí (ať vyprojektovaných nebo zrealizovaných) ve španělském jazyce. Tyto dokumenty nemusí být ověřeny peruánskou ambasádou v příslušné zemi. Stačí čestné prohlášení firmy o pravdivosti předložených údajů. Registrace platí na jeden rok. Při přihlášení do výběrového řízení se platí poplatek, který se musí platit na místě. Vzhledem k velkým vzdálenostem v Peru to zvýhodňuje lokální firmy. Registraci v RNP musí provést právní zástupce nerezidentní zahraniční firmy v místě. Speciální kapitolu tvoří zakázky Ministerstva vnitra Peru v tendrech typu stát - stát, které se týkají tzv. strategického materiálu pro policii. Nová směrnice č. 05-2018-IN-OGAF vydaná v prosinci 2018 předepisuje všem firmám, které se chtějí těchto tendrů zúčastnit, registraci v seznamu zahraničních dodavatelů. K ní firmy (pokud se jedná o soukromé subjekty) potřebují doložit garanci od kompetentního orgánu svého státu (např. Ministerstva obrany) o jejich solidnosti, dobrém jménu atd. Tato registrace se dělá pouze jednou a platí pak pro všechny tendry Ministerstva vnitra.

5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů

Účastníci jakéhokoliv sporu, tedy i obchodní povahy, se mohou obrátit na nezávislý soud. Je však třeba počítat s velkou byrokracií a nezbytnou pomocí místního právního zástupce. Lidská obchodní komora zahájila v roce 1998 činnost arbitráže. I když její výsledky nejsou právně závazné, členové obchodní komory jsou zavázáni arbitrážní řešení respektovat. Obchodní operace ztěžuje i byrokracie a korupce. Předpokladem úspěšnosti je zajištění financování obchodu. V mnoha případech požadují peruánští zákazníci odklady plateb a úvěry. O platební morálce obecně platí, že v případě zahraničních společností či velkých obchodních řetězců je ve srovnání s místním prostředím výrazně lepší. Největší maloobchodní řetězec Wong, např. platí s odkladem 30 - 90 dní, totéž platí i pro další maloobchodní řetězce. V zásadě je nutné u prvních obchodů rozložit rizika (platby předem, akreditivy atd.). Protiúhrady plateb v místní měně jsou poukazovány do zahraničí v rámci běžných termínů bankovní administrativy. Obdobná situace je při otevírání akreditivů, mění se pouze jejich cena v závislosti na momentální hospodářské situaci. V obchodním platebním styku se v současné době využívá všech běžných platebních nástrojů používaných v zahraničním obchodě. Platební morálka místních subjektů většinou není nijak vysoká a celkově odpovídá všeobecné fiskální a platební disciplíně. Tento fakt je třeba vždy mít na paměti při volbě platebního nástroje. Vymahatelnost finančních prostředků je v místním systému obtížná. Doporučuje se využít pojišťovacích služeb (např. EGAP) proti všem krátkodobým i dlouhodobým komerčním rizikům.

5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria

Ke vstupu je třeba pas s platností nejméně 6 měsíců. Délka maximálního povoleného bezvízového pobytu je 90 dnů. V případě cest za jiným než turistickým účelem platí povinnost obstarat si vízum na velvyslanectví Peru v Praze. Délka pobytu na vízum je max. 90 dnů. Vízum lze prodloužit na migračním úřadě v Peru. Při cestě motorovým vozidlem je při vstupu vyžadován platný řidičský průkaz, technický průkaz vozidla a pojistka uzavřená buď u peruánské, nebo u mezinárodní pojišťovny uznávané v Peru. V Peru platí obvyklá dovozní omezení pro cestovatele. Je zakázáno dovážet potraviny v syrovém stavu, více než 200 ks cigaret či 3 litry alkoholických nápojů. Pro založení společnosti je požadováno mít podnikatelská víza. Nejnebezpečnějším městem je Lima, následují turistická centra a velká města Arequipa, Puno, Trujillo a Cusco. Ani ostatní města nevyčníkají (zejména v nočních hodinách a odlehlých místech) přílišnou bezpečností. Rizikové jsou také dálkové přesuny v nočních hodinách. Proto je doporučeno se před cestou do Peru zaregistrovat se na portálu DROZD, sledovat aktuální vývoj a respektovat nařízení a doporučení místních státních orgánů. Často se stává, že jsou manifestanty blokovány některé silnice, popř. je omezen přístup do některých oblastí. Peru se nachází ve vysoce aktivní tektonické oblasti, tudíž je možné se v průběhu pobytu setkat se zemětřesením, či menšími otřesy. Ve městech jsou pro přepravu bezpečnější taxi než mikrobuses, ve kterých dochází k okrádání turistů. Cena taxi je smluvní (neexistují taxometry), jistější je používání např. hotelové taxi nebo zavedené aplikace. K cestám mezi městy lze použít také zavedené autobusové společnosti, kde je záruka dobrého technického stavu autobusů. Autem z půjčovny nelze opustit zemi. Mýtné na silnicích není vysoké. Povrch místních silnic je relativně dobrý, zejména to platí pro hlavní silniční tepnu, kterou je Panamerická dálnice. Ve vnitrozemí je třeba počítat s výmoly, popř. s padajícím kamením a závaly. Při cestách po Peru se doporučuje dbát ostražitosti, neboť styl jízdy místních řidičů je poměrně bezohledný. Nedoporučuje se nekonzumace vody z kohoutku, pouze vody balené. S narůstající vzdáleností od Limy se snižuje pravděpodobnost výskytu bankomatů. Nezbytnou hotovost se doporučuje rozložit na menší částky a uschovat u sebe na různých místech.

5.8 Zaměstnávání občanů z ČR

Peru má relativně liberální ekonomiku a otevírání se světu je jednou z vládních priorit. V tomto ohledu je upravena i legislativa, která obecně umožňuje zaměstnávání cizinců a místních sil zahraničními subjekty působícími v zemi. V případě cizinců nesmí jejich podíl na celkovém počtu zaměstnanců přesáhnout 20 % a na celkovém objemu mzdových prostředků 30 % (jinými slovy na každého zahraničního pracovníka musí společnost zaměstnávat minimálně 4 Peruánce). Místní legislativa je v jiných ohledech nediskriminující, ale administrativní záležitosti jsou bez znalosti místní legislativy či bez pomoci místního právního zástupce nebo poradenské firmy velmi zdouhavé a obtížné. Peru se dlouhodobě vyznačuje vysokou administrativní náročností v této oblasti. Při pronikání na peruánský trh lze doporučit kontakt s některou z poradenských a konzultačních kanceláří, které za úplatu pomohou s právními aspekty zřízení zastoupení, byť by se mělo jednat jen o zastupitelskou smlouvu. Naprosto nezbytné jsou pak konzultace v pracovně-právních a daňových otázkách - potřebné informace je samozřejmě možno získat i od státních institucí, nicméně nikoli ve vyčerpávající formě a zpravidla po déle trvajícím hledání úředníka, který by nejenže znal všechny potřebné předpisy, ale byl i ochoten je sdělit. Určitá investice na začátku působení se vrátí jak v podobě ušetřeného času, tak zejména v podobě právní čistoty a dodržování místních norem po celou dobu existence firmy. Pracovní vztahy, týkající se zahraničních občanů, cestujících do Peru za účelem poskytování služeb pro domácí společnosti, se řídí pracovními smlouvami pro zahraniční pracovníky. Tito pracovníci mají právo na stejné podmínky, poskytované všem zaměstnancům v soukromém sektoru, a podléhají rovněž uplatňování stejné výše daní a příspěvků, pokud jsou tzv. rezidenti. Minimální mzda pro r. 2021 byla stanovena na 930 PEN/měsíc. 4. dubna 2022 byla minimální mzda zvýšena na 1.025 PEN/měsíc. V Peru existuje síť soukromých a státních zdravotnických zařízení. Soukromá zařízení jsou na podstatně vyšší úrovni. Praxe v případě ambulantního ošetření či hospitalizace je u obou typů zdravotnických institucí obdobná. Pacient musí vyšetření zaplatit v hotovosti či kreditní kartou (ve většině případů je požadována úhrada vyšetření předem) s tím, že proplacení nákladů si pacient se zdravotní pojišťovnou zařizuje následně na základě účtu vystaveného peruánským zdravotnickým zařízením. Obecně platí, že každý cestovatel by měl mít pro pobyt v Peru sjednáno zdravotní pojištění a v případě využití místního zdravotnického zařízení kontaktovat svou pojišťovnu.

5.9 Veletrhy a akce

PERU CARGO WEEK 2024 - Mezinárodní veletrh nákladní dopravy, logistiky a zahraničního obchodu, 15. – 17. 5. 2024, Lima, www.perucargoweek.pe EXPO PERÚ INDUSTRIAL – multisektorový průmyslový veletrh, 22. – 24. 8. 2024, Lima, www.fimmperu.com FIMM 2024 – mezinárodní veletrh zpracování kovů, 22. – 24. 8. 2024, Lima, www.fimmperu.com EXPO ENERGÉTICA – Veletrh elektrické energie a obnovitelných zdrojů, 22. – 24. 8. 2024, Lima, www.expoenergetica.pe EXPO MINA 2024 – Výstava těžebních strojů a zařízení, nejnovějších produktů a služeb, Lima, 11. – 13. 9. 2024, www.expominaperu.com EXPO AGUA Y SOSTENIBILIDAD 2023 – veletrh zaměřený na vodu, 16. – 18. 10. 2023, Lima, www.expoaguaperu.com 18.º TECNOSALUD – Veletrh dodavatelů do sektoru zdravotnictví, 16. – 18. října 2024, Lima, www.tecnosalud.com.pe

6 Kontakty

Podkapitoly:

[6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu](#)

[6.2 Praktická telefonní čísla \(záchrana, policie, požárníci, infolinky, apod.\)](#)

[6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty](#)

6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Velvyslanectví České republiky v Limě (Embajada de la República Checa en Lima) Baltazar la Torre 398, San Isidro, Lima, Peru Tel.: 00511/2643381, 2643374, e-mail: lima@mzv.gov.cz, e-mail ekonomický úsek: lima.commerce@mzv.gov.cz. Umístění ZÚ v Limě: blízko křižovatky ulic Av. Salaverry a Av. Javier Prado; čtvrť San Isidro; přístup z ulice Baltazar la Torre Provozní hodiny úřadu: pondělí - pátek: 08:30 - 17:00, úřední hodiny konzulárního úseku pro veřejnost: pondělí, středa, pátek: 09:00 - 12:00, víza: úterý a čtvrtek: 09:00 - 12:00 Honorární konzulát ČR v Callao (Consulado Honorario de la República Checa en Callao) Honorární konzul p. Raúl Alta Torre del Aguila Av. Javier Prado (Circ. Golf Los Incas) 134, Torre 2, Of. 902 Surco, Lima 33, Peru Tel.: 00511/7434630 nebo 7434633, e-mail: info@hczconsul.com; callao@honorary.mzv.cz Kancelář CzechTrade Peru Ředitel kanceláře Martin Rossbach Tel.: 00511/2643381, l. 35, e-mail: martin.rossbach@czechtrade.cz

6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)

Mezinárodní telefonní předvolba pro Peru je +51. První pomoc včetně rychlé lékařské pomoci: 116 (zabezpečováno hasiči) Hasiči: 116 (+ centrála v Limě: 222 0222; centrála v Callao: 465 5183) Policie: 105 Dopravní policie: 110 Turistická policie: (1) 460 1060 Letiště Lima – ústředna: (01) 517 3100 Červený kříž: (01) 4700606 Ochrana spotřebitele (INDECOPI): 0800 4 4040, 224 7777 Nemocnice v Limě: Clínica AngloAmericana: pohotovost - (01) 616 8902, ústředna - (01) 616 8990, Clínica Ricardo Palma: (01) 224 2224, (01) 224 2226, Clínica Delgado: ústředna (01) 377 7000, Emergency Hospital Jose Casimiro Ulloa: (01) 204 0900 (státní zdravotnické zařízení)

6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

Portál vlády Peru: <http://www.peru.gob.pe> Portál prezidentské kanceláře: <http://www.presidencia.gob.pe> Portál předsedy vlády: <http://www.pcm.gob.pe> Portál soudní moci Peru: <http://www.pj.gob.pe> Kongres: <http://www.congreso.gob.pe> Centrální banka Peru: <http://www.bcrp.gob.pe> Národní banka: <http://www.bn.com.pe> Bankovní asociace: <http://www.asbanc.com.pe> Národní daňový a celní úřad: <http://www.sunat.gob.pe> Národní registr: <https://www.sunarp.gob.pe/index.asp> Obchodní rejstřík: <https://www.sunarp.gob.pe/bus-personas-juridicas.asp> Ministerstvo zahraničního obchodu a cestovního ruchu: <http://www.mincetur.gob.pe/> Burza cenných papírů Lima: <http://www.bvl.com.pe> Národní statistický úřad: <http://www.inei.gob.pe> Národní centrum strategického plánování: <http://www.ceplan.gob.pe> Národní komise boje proti drogám: <http://www.devida.gob.pe> Národní úřad pro ochranu spotřebitele: <http://www.indecopi.gob.pe> Úřad ombudsmana: <http://www.defensoria.gob.pe> Národní rada pro vědu a technologie: <http://www.concytec.gob.pe> Nejvyšší kontrolní úřad: <http://www.contraloria.gob.pe> Nejvyšší volební soud: <http://www.jne.gob.pe> Nejvyšší státní zastupitelství: <http://www.mpfm.gob.pe> Ústavní soud: <http://www.tc.gob.pe> Ministerstvo zahraničí: <http://www.rree.gob.pe> Peruánská agentura pro zahraniční spolupráci: <http://www.apci.gob.pe> Ministerstvo hospodářství a financí: <http://www.mef.gob.pe> Státní agentura pro podporu exportu a cestovního ruchu PromPerú: <http://www.promperu.gob.pe> Státní investiční agentura ProInversión: <http://www.proinversion.gob.pe> Asociace vývozců Peru: <http://www.adexperu.org.pe> Lidská obchodní komora: <http://www.camaralima.org.pe> Americko-peruánská obchodní komora: <http://www.amcham.org.pe> Obchodní a průmyslová komora Arequipa: <http://www.camara-arequipa.org.pe> Peruánská komora sektoru stavebnictví: <http://www.capeco.org> Ministerstvo kultury: <http://www.cultura.gob.pe> Státní ropná společnost PetroPerú: <http://www.petroperu.com.pe> Geologicko-důlní a metalurgický institut: <http://www.ingemmet.gob.pe> Peruánská tisková agentura Andina: <http://www.andina.com.pe> Deník El Comercio: <http://www.elcomerciope.com.pe> Deník La República: <http://www.larepublica.pe> Deník Gestión: <http://gestion.pe> Turistický a kulturní portál Perú Info: <http://www.peru.info> Asociace veletrhů AFEP: <http://www.afep.pe>